

Yeni Bir Belge'ye

TÜRK FOLKLOR ARAŞTIRMALARI

ADA BİR DEFA İSTANBULDA ÇIKAR, HALKBİLGİSİ DERGİSİ
ŞİBİ VE YAZI İŞLERİ MES'UL MÜDÜRÜ: İHSAN HİNÇER
KURULUŞU: AĞUSTOS 1949

I: 25

AĞUSTOS 1951

YIL: 3 - CİLT: 2

Halk Hikâyeleri

Yazan: Eflâatun Cem Güney

«Türk Halkbilgisi Derneği» i. Kurulu Başkanı

yaylası ve her derdin devası bu hikâyeler..

★

Bir var ki, masallarımız masal analarından dinlendiği gibi; halk hikâyelerimiz de, hikâyeci aşıklardan dinlenirse, daha çok tadına varılır. Çünkü, yüzyıllardır, dilden dile, telden tele geçerek sözlü bir gelenek halinde sürüp gelen halk hikâyelerimiz, yazıya geçerken dilden, telinden kaybedeceği kadar kaybetmiş; ne dillerinde halk dilinden bir tat, ne duygularında duyguya benzer bir tel, bir kanad kalmış; kuru mu, kuru.. Yavan mı, yavan.. ama, kime ne denir! Dili olanların kalemi, kalemi olanların dili yok ki, akkâgid üstüne çekileceği gibi kalem çekip de, donatılacağı gibi donatsın bunları!

İmdi, halk dilini, halk dilinin mimarisi sayılan halk hikâyelerini bir vatan gibi koruyacağımız günler gelmiştir. Bunları halk ağı ve halk zevkile işleyerek, milli kütüphanemiz için değişmez, kılın dokunulmaz, demirbaş nüshalarını meydana getirmeliyiz.

Biz halk dili ve halk hikâyelerine aid otuz yıllık bir derleme ve taramadan sonra, şimdi de karınca, kaderince bu işi yapmaya çalışıyoruz. Göz nuru bahasına ortaya koyduğumuz bu toprağın masallarıyla, bu toprağın hikâyeleri az çok ağız tadıyla okunabilir, Sanatkâr yaratılışlı folklorcularımızda da böyle bir inşaat ze'ki uyandırabilirse ne mutlu bize.

Halk hikâyeleri, halkın gönül dünyasını me, tele geçen ölmaz hikâyelerdir: Aşık Gâlo, Yanık em... İnsanlar içinde bu büyük aşıklar gibi insan; destanlar içinde bunların hikâyeleşen destanları gibi destan bulunmaz. Zira, her şükuluk bunların başından doğuyor; Her evlilik anların yüreğinde bitiyor; her güzellik bu an gözlerinde tütüyor; daha da hasret mi, lin, hasret; hamaset mi dedin, hamaset, illişk mi dedin, aşk; ne ararsan var, derde de bile.. Bu toprağın kalbi, bu toprağın dili ar.. Bunun için herkes bu koca hikâyelerde kendini, kendi kalbini, kendi kalbinin güle layan tellerini buluyor; ümid istiyenler tele, teselli isteyenler teselliye, kuvvet istiyenler kuvvete kavuşuyor.

Bunozu ar; ölüm döşegindeki baba: «Bey, bugün kendimi pek beğenmiyorum oğul, da tıme bir Köroğlu oku!» derse varıp d'okuyur Köroğlu okuyorlar.

onuruna. E; bir evin direği, bir yurdun daşaskere çağırılırsa, dağarcığına gailik bir destan sarıp sarmalıyor da, vuruyorlar..

ir; yüzü örtülü delikanlılar söyletutmazsa, yastıklarının altına Yaı koyup yatıyorlar da, dünya evine Aldı. Nidükleri böylece malûm oluyor.

Nedir her gözün çırası, her gönlini Kirak g